

DE SLANG DES DOODS

DAAR, waar het voorgebergte van den Goenoeng Perak zacht gloeiend naar de sawahs en riettuinen van de bestuursafdeeling Prambon af te loopen begint, ligt het huis van den administrateur der Bibit-onderneming. Idyllisch rijzen op, achter het huis wuivende coniferen, en er voor ligt een vroolijke bloementuin, die in haar kleurige en geurige schoonheid herinnert aan de lentetuinen in het vaderland.

Wijd en ver is het uitzicht, zóó ver, dat wie in de voorgalerij staat bij helder weer de vissersschuiten kan onderscheiden die dobberen op de Java Zee.

Eerst rust het oog op de goed onderhouden en met pijnlijke zorg gecultiveerde tuinen, waar de moeder-bibit is geplant, meer naar de vlakke liggen de velden, waar de grootere en sterkere bibit groeit, welke zoover is, dat ze naar de riettuinen vervoerd kan worden: dan volgen de riettuinen zelf, wier roodachtig geel, nu het riet bijna rijp is voor de fabriek, duidelijk afsteekt tegen het helder groen der pas beplante sawahs. En tenslotte, achter de suikerfabriek, waarvan de witte torens hoog boven het landschap uitsteken, de gloeiende ongezonde kuststrook, met haar armoedige vissersdorpen.

Elken dag geniet Mevrouw Lumey, de administrateursvrouw, van dit schitterend uitzicht, en als zij op het midden van den dag de heete lucht trillend uit de laagvlakte ziet opstijgen, verheugt zij zich, dat zij met man en kinderen voor eenige jaren in de koelte woont, waar het zooveel gezonder is dan in de brandhitte, dicht bij de kust.

Zij luistert gaarne naar het fluisteren der tjemara-boomen, die oude legenden verhalen en wondere dingen zeggen uit eeuwen, die reeds lang gestorven zijn. En het ruischen der kali, die zich even achter het huis in een natuurlijke bodemuitholling tot een kleinen vijver vormt, doet haar soms insluimeren en droomen van haar oude land aan den voet der Alpen. En dwendend, als zij als Duitsche is, zegt ze wel eens tegen haar man: „Zóó moet het Paradijs geweest zijn.”

Doch Lumey is een practische kerel, die zorgen moet dat ze op de fabriek goede en sterke bibit krijgen. Dus gaat hij nooit erg op de poëtische opmerkingen van z'n vrouw in. Hij haalt de schouders eens op en zegt: „ik weet het niet, 't kan wel”. Maar z'n vrouw wordt niet boos. Schertsend zegt ze: „je bent een harde, ongevoelige kerel..... een echte materialist”. Maar ze lacht als ze het zegt. Lumey heeft z'n vrouw en de beide kinderen hartelijk lief en zou alles voor hun geluk opofferen.

Neen, als Lumey een fout heeft, dan is het z'n soms ongemotiveerde drift, z'n oplopend karakter. Z'n vrouw huilt als ze denkt aan de gevolgen, die z'n drift wel eens zou kunnen hebben. Lumey weet dat ook wel, en hij tracht zich te beheerschen en, in den grond van z'n hart een goedige kerel, gaat het lang goed ook. Tot het plotseling, op een onverwachts oogenblik, weer verkeerd loopt.

Tenminste, zoo was het: nu is Mevrouw Lumey overtuigd, dat het met de driftbuien van haar man voorgoed uit is. En zij heeft reden om zoo te denken.

In afdeeling C. van den moeder-bibit-tuin was verschrikkelijk geluid. Dat kwam zóó. De afdeelingsmandoer Kromowarto had Donderdags verzuimd — met toestemming van den opzichter. Zijn zuster ging trouwen, of iets dergelijks: in ieder geval er was een feest in de desa, waar hij bij moest zijn. Donderdags bleef hij weg. Vrijdagmorgens meldde hij zich weer bij het morgenrapport en trok met z'n koelies naar de afdeeling. Doch toen hij een half uurtje aan het werk was geweest, kreeg hij er genoeg van en verdween naar de desa: omdat hij hoofdpijn had.

Maar de koelie's grijsden: Kromo wilde natuurlijk nog eens een kijkje nemen op het feest, dat opnieuw beginnen zou en fluisterend vertelde een, dat de mandoer den vorigen nacht druk getandakt had met Riza, de mooie roggeng van Solo.

De koelie's meenden, dat de toestand, zooals die was, moest worden uitgebuit; en waarom zouden zij werken als de mandoer het er van nam? Dus zochten zij een rustig plekje op en lagen in een minimum van tijd heel genoegelijk te slapen.

Maar het was of een orkaan losbrak toen de administrateur, die op inspectie door de tuinen ging, de slapende koelie's ontdekte. Er hing zoo heel veel af voor de fabriek van de kwaliteit der bibit. En nu „maften” de kerels, terwijl de kostelijke bibit in de zon lag te verdrogen. De administrateur zei niet veel, maar pakte den meest bij de hand liggenden koelie bij zijn sarong en terwijl de man nog niet eens goed wakker was, had hij een ordentelijken klap op z'n wang te pakken. De verschrikte man greep z'n kris en stormde op Lumey of, maar gelukkig hielden de andere koelie's den beleedigde in bedwang. De administrateur wist zich nu te beheerschen, en terwijl hij zich langzaam verwijderde, zei hij achterom ziende: „Stuur mandoer Kromowarto bij mij!”

De mandoer kwam en had een allergeduchtst standje in ontvangst te nemen, ja, het had weinig gescheeld of de man was op staanden voet ontslagen. Maar toen hij verklaarde „verliefd” te zijn, en met de Solo'sche roggeng te willen trouwen, werd Lumey wat milder gestemd. Hij wist, dat als het er zóó voorstaat met een inlander, deze z'n gezond verstand verliest.

Hiermede scheen het „incident” afgelopen te zijn, maar dat was toch niet zoo.

Den volgenden dag, tegen zonsondergang, waren Lumey, z'n vrouw en hun zeven-jarig dochtertje een wandeling door de heuvels gaan doen. Slechts een tweejarig meisje, de kleine Noesje, was met de baboe thuis gebleven.

Reeds begon het donker te worden toen zij weer naar huis terugliepen. Daar kwam hen, bij een kromming van den weg, de mandoer Kromo hijgende tegemoet loopen.

„Een ongeluk... mijnheer... mevrouw... een ongeluk.”

„Wat is er gebeurd?”

riep de administrateur op verschrikten toon. „De... koelie... Wongo... dien... u gisteren... sloeg...”

„Ja...”

„Heeft... een slang... een Oeler-welang... in de kamer van... Nonni... om zich te wreken... U... hebt hem... beschaamd gemaakt.”

Maar Lumey was al naar huis gestormd... in de haast een klewang grijpend, die in de voorgalerij hing. Met een paar stappen was hij in de kamer waar Noesje sliep.

Een wonderlijk tafereel trof z'n oog. Ja, er was een slang in de kamer, maar niet alleen met het kind. „Ketjilik”, de hond, had den strijd met de slang aangeboden. Heftig schudde de hond het ondiere heen en weer, dat zich in alle bochten wrong, maar „Ketjilik” had het vlak achter den kop te pakken.

Nu kwam ook Mevr. Lumey binnen. Vlug liep ze, om de vechtende dieren heen, naar het bedje van haar lieveling. Maar de kleine Noes sliep rustig en het was als glimlachte ze.

Lumey schoot z'n hond te hulp... maar het was niet meer noodig, de slang was dood.

„Het is een gemeene gif-slang, een oeler-welang... wat een schurk om zich zóó te willen wreken... in het liefste wat ik heb.”

„Hoe kon de man zoo duivelsch zijn en ons kind op zoo schrikkelijke wijze willen doden”, riep mevrouw.

„Hij is beschaamd geworden”, zei de mandoer, die nu ook binnen gekomen was, „en meende, dat hij zich wreken moest.”

„Maar ik zal den kerel...”

„Man wees nu liever blij, dat alles zóó is afgelopen, dat Ketjilik toevallig in de slaapkamer was... 't is eigenlijk niet toevallig.”

„Neen”, zei Lumey zacht, dat was niet toevallig... en ik beschouw, wat gebeurd is, als een vingerwijzing om mij te beheerschen.”

De administrateursvrouw is er zeker van, dat haar man woord houdt.

ORANG BLANDA.



„Heftig schudde de hond het ondiere heen en weer.”